ସବୁଜ ଗିରି
Sabujagiri

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି

A Quarterly Newsletter of KVK, Gajapati, Odisha

ପଞ୍ଚମ ବର୍ଷ   ସଂଖ୍ୟା ୩-୪   ଜୁଲାଇ- ଡିସେମ୍ବର-୨୦୧୨

ଏହି ସଂକଳନରେ.........

- କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ଷଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପଦେଷ୍ଟା ମଣ୍ଡଳୀ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ
- ଡ଼ାଲି ଓ ତୈଳବୀଜ ଫସଲର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ
- ମକା ଫସଲରେ ସମ୍ମନ୍ୱିତ ଖାଦ୍ୟସାର ପରିଚାଳନା
- ଅନୁଚ୍ଚ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ (Low tunnel)ର ସଫଳ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ
- ମାଛ ଚାଷରେ ଖାଦ୍ୟ ପରିଚାଳନା
- ଧିଙ୍ଗିରି ଛତୁ ଚାଷର ସଫଳ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ
- ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜଳାଶୟରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଖାଦ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ହ୍ୟୁମିକ୍ ଏସିଡ୍‌ର ଉପଯୋଗିତା
- ଗ୍ରାମ୍ୟ କୃଷକ ଓ କୃଷିଜୀବୀ ମହିଳାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 'ଗିରିରାଜ' କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ
- ମହିଳା ଚାଷୀଙ୍କ ଶ୍ରମ ଲାଘବ ପାଇଁ ମକାଛଡ଼ା ଯନ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାର
- ଦକ୍ଷତା ଭିତ୍ତିକ ତାଲିମ ଶିବିର
- ବିଶ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ଦିବସ ଓ କୃଷିଜୀବୀ ମହିଳା ଦିବସ ପାଳନ
- ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂପ୍ରସାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା ଅଧକ୍ଷଙ୍କ ବାର୍ତ୍ତା

ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁସିତ ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାର ଜୀବନ ଜୀବୀକା ବିବିଧ କୃଷିରୁ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରୁଛି । ଧାନ ବ୍ୟତୀତ ମକା, ମାଣ୍ଡିଆ, ଡ଼ାଲି ଓ ତୈଳବୀଜ ଜାତୀୟ ଅଣଧାନ ଫସଲ ତଥା ପନିପରିବା, ଫଳ ଓ ମସଲ ଚାଷ ଏହି ବିବିଧ କୃଷିର ମୂଖ୍ୟ ଉପାଦାନ । ମାତ୍ର ଏହି ଫସଲର ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଉତ୍ପାଦକତା ଆଶାନୁରୂ ହେଉ ନଥିବାରୁ କୃଷକ ମାନଙ୍କର ଖାଦ୍ୟ ଓ ପୁଷ୍ଟି ନିରାପତ୍ତା ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଜିଲ୍ଲା କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ର ପରିକ୍ଷଣ, ପ୍ରଦର୍ଶନ, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ତଥା କୃଷି ପରାମର୍ଶ ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ପାଦ ଓ ଉତ୍ପାଦକତା ବୃଦ୍ଧି କରାଇବାରେ ସର୍ବଦା ଚେଷ୍ଟିତ । ଜିଲ୍ଲାର ଭୌଗୋଳିକ ଆୟତନର ପ୍ରାୟ ୫୭% ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦରେ ପରିପୂ । ତେଣୁ ଆମ୍ବ, କମଳା, ଲିଚୁ, ସପୁରୀ, ପିଜୁଳି ସହ ଅଦା, ହଳଦୀ, ଡ଼ାଲଚିନି, ଗୋଲମରିଚ ଏବଂ ମହୁ ଚାଷର ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରସା ପାଇଁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନେ ବିଭିନ୍ନ ବୈଷୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମାଧ୍ୟମରେ କୃଷି ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି । ଉକ୍ତ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ କେନ୍ଦ୍ରର ନିଜସ୍ୱ ସମାଚାର ପତ୍ର 'ସବୁଜ ଗିରି' କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଫଳତାର ବାର୍ତ୍ତାବହନ କରି କୃଷକ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ହୋଇପାରିଛି । ଏହି ସମୟୋଚିତ ପତ୍ରିକା 'ସବୁଜ ଗିରି'ର ପଞ୍ଚମ ବର୍ଷର ସଂଯୁକ୍ତ ତୃତୀୟ-ଚତୁର୍ଥ ସଂକଳନ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବାରୁ ମୁଁ ଆନନ୍ଦିତ । କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଏହି ମହତ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱାଗତ ଯୋଗ୍ୟ ମୁଁ ଏହି ସମାଚାର ପତ୍ରର ସଫଳତା କାମନା କରୁଛି । କୃଷକ, କୃଷିଜୀବୀ ମହିଳା ତଥା କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗୀକ କୃଷି ବିଭାଗର ସଂପ୍ରସାରଣ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବିଶେଷ ସହାୟକ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ମୋର ଆଶା ।

ଅଧକ୍ଷ, ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ
ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ମୁଖ୍ୟ ସଂପାଦକଙ୍କ କଲମରୁ...

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାରେ ୨୦୦୫-୦୬ ମସିହା ଠାରୁ କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କୃଷି ଦିଗରେ କୃଷକର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟରତ । ସହଭାଗୀ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଅବଧାରଣା ଦ୍ୱାରା ମୁଖ୍ୟ କୃଷି ଜନିତ ସମସ୍ୟା ନିରୂପଣ କର ବିଭିନ୍ନ କୃଷି ସଂସ୍କୃତି ଆଧାରରେ ପରିକ୍ଷଣ ତଥା ଆଗୁଆ ଧାଡ଼ି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଏବଂ କୃଷି ପରାମର୍ଶ ସେବା ମାଧ୍ୟମରେ ଉନ୍ନତ କୃଷି କୌଶଳ କୃଷକ ମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଏ । କୃଷକ, କୃଷିଜୀବୀ ମହିଳା ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଯୁବ କୃଷକ ଗୋଷ୍ଠୀର କୃଷି ବୈଷୟିକ ପରିଚାଳନାରେ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ଦ୍ୱାରା ଆୟକାରୀ କୃଷି ବ୍ୟବସାୟ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବାରିକ ରୋଜଗାର ବୃଦ୍ଧିକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦିଆଯାଇଛି । ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟରେ ମହିଳା ମାନେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଜିଲ୍ଲାର ଜୈବ ବିବିଧତାକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖି ଏକ ପରିବେଶ ଅନୁକୂଳ କୃଷି ଖସଡ଼ା ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ମହିଳା ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ କରାଯାଉଛି । କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ପୋଷ୍ୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ତଥା ସମାନ କୃଷି ସଂସ୍ଥିତିରେ କୃଷକ ପରିବାରର ସକ୍ରିୟ ସହଭାଗିତା ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗରୁ ଧାନ, ମକା, ମାଣ୍ଡିଆ, ପନିପରିବା, ଛତୁ, ଡ଼ାଲି ଓ ତୈଳବୀଜ ଫସଲ ସହ ଫୁଲ ଓ ମହୁଚାଷ, କୁକୁଡ଼ା, ବତକ ଓ ମାଛ ଚାଷ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଉତ୍ପାଦକତା ଅନେକାଂଶରେ ବୃଦ୍ଧିପାଉଛି । ସେହିମାନଙ୍କ ସଫଳତାକୁ ବହନ କରି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତ୍ରୟମାସିକ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି । ଆଶା କରେ କୃଷକ ସଫଳତାର ସନ୍ଦେଶ ବହନ କରୁଥିବା ଏହି ସମାଚାର ପତ୍ର କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଗ୍ରଗତି ପାଇଁ କୃଷି ପରିବାରକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରେରଣା ଯୋଗାଇବ ।

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଯୋଜିକା
କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି
ରା. ଉଦୟଗିରି

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ୬ଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପଦେଷ୍ଟା ମଣ୍ଡଳୀ ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତିର ୬ଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଉପଦେଷ୍ଟା ମଣ୍ଡଳୀ ବୈଠକ ତା୧୬.୧୧.୨୦୧୨ରିଖ ଦିନ ରା.ଉଦୟଗିରି ସ୍ଥିତ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ପରିସରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଯୁଗ୍ମ ସଂପ୍ରସାରଣ ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରଫେସର ଆର୍.କେ. ରାଜ୍ ଅଧକ୍ଷତାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲା କୃଷି ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏସ୍. ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ରାଓ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ଅଧକ୍ଷା ଡ଼ଃ. ସୁସ୍ମିତା ମହାନ୍ତି ୨୦୧୧-୧୨ ବର୍ଷର ବାର୍ଷିକ ପ୍ରଗତି ତଥା ୨୦୧୨-୧୩ର ବାର୍ଷିକ ଖସଡ଼ା ସଂପର୍କରେ ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ କେନ୍ଦ୍ରର ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନେ ନିଜ ନିଜ ବିଭାଗର ବିଗତ ବର୍ଷର ପ୍ରଗତି ଏବଂ ଚଳିତ କୃଷି ବର୍ଷର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଖସଡ଼ା ଉପସ୍ଥିତ ସଦସ୍ୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଜିଲ୍ଲା ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗର ଉପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କମଳ ଲୋଚନ ସାହୁ, ଜିଲ୍ଲା ନାବାର୍ଡ଼ର ଏ.ଜି.ଏମ୍ ଗୋପାଳ କୃଷ୍ଣ ଡ଼ାଙ୍ଗୁଆ, ରା.ଉଦୟଗିରି ବ୍ଲକ ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦାଶରଥି ଗମାଙ୍ଗ, ଜିଲ୍ଲା ପରିଷଦ ସଭ୍ୟ ଜଗବନ୍ଧୁ ଦାସ, ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ କରୁଣା କର ପ୍ରଧାନ, କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ରାୟଗଡ଼ାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଯୋଜକ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବୃନ୍ଦ କୃଷି ବିଭାଗର ଅଧିକାରୀ ବୃନ୍ଦ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ନିଜନିଜର ସୁଚିନ୍ତିତ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଡ଼ାଲି ଓ ତୈଳବୀଜ ଫସଲର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ

ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ଡ଼ାଲି ଜାତୀୟ ଫସଲ ମଧ୍ୟରୁ ମୁଗ ଅନ୍ୟତମ । କିନ୍ତୁ ପାରମ୍ପରିକ ଚାଷ କୌଶଳ ଓ କିସମ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଅମଳ କମ୍ ହେଉଛି । ଏଣୁ ଅମଳ ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି ତରଫରୁ ରାୟଗଡ଼ା ବ୍ଲକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ରାଜପୁର ଗ୍ରାମରେ ୫.୦ ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଜମିରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ଉନ୍ନତ ମାନର ବୀହନ ପି.ଡ଼ି.ଏମ୍ ୧୩୯ ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କୀଟ ନାଶକ ଚାଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁସିତ ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାରେ ରବି ଋତୁରେ ଚାଷୀମାନେ ଚାଷ କରୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ତୈଳବୀଜ ଫସଲ ମଧ୍ୟରୁ ଚିନାବାଦାମ ଅନ୍ୟତମ । ଅମଳ ବୃଦ୍ଧି ଓ ବହୁଳ ପ୍ରସାର ନିମିତ୍ତ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି ତରଫରୁ ଗୋଷାଣି ବ୍ଲକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବାଟିସିରିପୁର ଗ୍ରାମରେ ୫.୦ ହେକ୍ଟର ପରିମିତ ଜମିରେ ଆୟୋଜିତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଉନ୍ନତ ମାନର ବିହନ ଟି.ଏମ୍.ଭି - ୨ ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କୀଟନାଶକ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ମକା ଫସଲରେ ସମ୍ମନ୍ୱିତ ଖାଦ୍ୟସାର ପରିଚାଳନା

ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାରେ ମକା ଚାଷ ଆଦୃତି ଲାଭ କରିଥିବାରୁ ଖରିଫ ଋତୁରେ ୯.୧୬ ହଜାର ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ମକାଚାଷ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଅମଳ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୩୮.୫୫ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ୍‌ରେ ସୀମିତ ରହିଛି । ଚାଷୀମାନେ ସୁଷମ ଖାଦ୍ୟସାର ପରିଚାଳନା କରିନଥିବା ହେତୁ ଫସଲରୁ ଆଶାନୁରୂପ ଅମଳ ପାଇପାରୁନାହାନ୍ତି । ଏହି ସମସ୍ୟାକୁ ଭିତ୍ତି କରି ଚଳିତ ଖରିଫ ଋତୁରେ ମକାପଦା, କୁଶପଲ୍ଲୀ, ଲୁବୁରୁସିଂ ଗ୍ରାମରେ ମକା ଫସଲରେ ସମ୍ମନ୍ୱିତ ଖାଦ୍ୟସାର ପରିଚାଳନାର ଆଗଧାଡ଼ି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଛି । ଚାଷୀମାନଙ୍କୁ ଯଥାକ୍ରମେ ୫୦୦ ମିଲି / ହେକ୍ଟର ଏବଂ ପି.ଏସ୍.ବି (୫୦୦ ମି.ଲି./ହେକ୍ଟର) ସହ ମୂଳ ସାର ହିସାବରେ ପଟାସ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ହେକ୍ଟର ପିଛା ହାରାହାରି ୬୩.୬୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ ଅମଳ ମିଳିପାରିଛି ଯାହାକି ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରଣାଳୀଠାରୁ ଶତକଡ଼ା ୬୫ ଭାଗ ଅଧିକ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଚାଷୀମାନେ ଜୈବସାରର ଉପଯୋଗିତା ଉପଲବ୍ଧ କରିପାରିଛନ୍ତି

ଅନୁଚ୍ଚ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ (Low tunnel) ର ସଫଳ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ

ଅନୁଚ୍ଚ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଏକ ଛୋଟ ସବୁଜ ଘରର ପ୍ରତିରୂପ । ଏହା ଅଙ୍ଗାରକାମ୍ଳ ବାଷ୍ପ ଧରି ରଖି ଉଦ୍ଭିଦର ଭାଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇ ଉତ୍ପାଦନ ବଢ଼ାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଫସଲକୁ ବର୍ଷା, ବତାସ ଓ ବରଫ ପାଉରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ । ଏଣୁ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ମାନ ଓ ମୂଲ୍ୟର ଚାରା ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ବିଲାତି ବାଇଗଣ, କାକୁଡ଼ି, ମୂଳା, ବିନ୍‌ସ, ଫୁଲକୋବି ଆଦି ଫସଲ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି ତରଫରୁ ଅନୁଚ୍ଚ ସୁଡ଼ଙ୍ଗର କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ ଫଟାଚାଅଁଡ଼ା ଓ ଲୁବୁରୁ ସିଂହ ଗ୍ରାମରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ୮୦% ମଞ୍ଜି ଗଜା ହେବା ସହ ୫-୭ ଦିନ ଆଗରୁ ଚାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିଲା ଯାହା ପୂର୍ବରୁ ୪୦-୫୦ ପ୍ରତିଶତ ମଞ୍ଜି ଗଜା ହେବା ସାଙ୍ଗକୁ ଚାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ବିଳମ୍ବ ହେଉଥିଲା । ଫଳତଃ ଚାଷୀ ବିଶେଷ ଉପକୃତ ହେବା ସାଙ୍ଗକୁ ଭଲ ଦି ପଇସା ରୋଜଗାର କରିପାରିଛି ।

ମାଛ ଚାଷରେ ଖାଦ୍ୟ ପରିଚାଳନା

ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରଚଳିତ ମାଛ ଚାଷକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ମାଛ ଚାଷ କାଳର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷୀମାନେ ପୋଖରୀ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂରିକ ଖାଦ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରୁନାହାନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ବା କ୍ୱଚିତ କରୁଛନ୍ତି ସେମାନେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ସଠିକ୍ ପରିମାଣରେ ଉଚିତ ଖାଦ୍ୟ ଦେଉନାହାନ୍ତି । ଫଳତଃ ମାଛର ଉଚିତ୍ ଶାରୀରିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟୁ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି ତରଫରୁ ଅତରସିଂ ଓ ଡାବରଡ଼ା ଗ୍ରାମରେ "ମାଛ ଚାଷରେ ଖାଦ୍ୟ ପରିଚାଳନା" ଶୀର୍ଷକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଛି । ଏଥିରେ ମାଛକୁ ବାଦାମପିଡ଼ିଆ, ଶୋରିଷ ପିଡ଼ିଆ, ରାଇସ୍ ପଲିସ୍ ୧:୧ ଅନୁପାତରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିବେଷଣ ପାଇଁ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଉଚିତ ପରାମର୍ଶ ଦିଆଯାଇଛି ।ଏଯାବତ୍ ମାଛର ଶାରୀରିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସନ୍ତୋଷଜନକ ଥିବାରୁ ଚାଷୀମାନେ ଆନନ୍ଦିତ ଅଛନ୍ତି ।

ଧି[illegible]ତୁ ଚାଷର ସଫଳ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ

ଧି[illegible] ଛତୁ ଚାଷ ପାଇଁ ଅଳ୍ପ ସ୍ଥାନ, ସ୍ୱଳ୍ପ ଅର୍ଥ ଏବଂ କମ୍ ପରିଶ୍ରମ ଆବଶ୍ୟକ ହେ[illegible]ରୁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଏହି ଚାଷକୁ ଲୋକପ୍ରିୟ କରିବା ଉ[illegible]ରେ ଧିଙ୍ଗିରି ଛତୁ ଚାଷ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ଲୁବୁରସିଂହ ଓ ଶ[illegible]ୀ ଗ୍ରାମ ମହିଳା ଚାଷୀଙ୍କୁ ନେଇ ସଂପାଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଚାଷୀ ବେଡ୍ ପି[illegible]ରୁ ୩୦ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରି ୧.୬୫ କି.ଗ୍ରା ଛତୁ ଉତ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ କି[illegible] ପିଛା ୮୦ ଟଙ୍କାରେ ବିକ୍ରି କରି ବେଡ୍ ପିଛା ନେଟ୍ ଲାଭ ୧୦୨ ଟଙ୍କା ପା[illegible]ଇଥିଲେ ।

[illegible]ର୍ଯ୍ୟ ସହ ଛତୁ ଚାଷରେ ଭଲ ରୋଜଗାର ଦେଖି ଆଖପାଖ ଗ୍ରାମର ମହିଳା [illegible] ଏହି ଧିଙ୍ଗିରି ଛତୁ ଚାଷ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜଳାଶୟରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଖାଦ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ହ୍ୟୁମିକ୍ ଏସିଡ୍‌ର ଉପଯୋଗିତା

ମାଛର ଉନ୍ନତ ଶାରୀରିକ ଖାଦ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ କୃତ୍ରିମ ଖାଦ୍ୟ ସାଙ୍ଗକୁ ଜଳାଶୟରେ ପ୍ରାକୃତିକ ଖାଦ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜଳାଶୟ ଗୁଡ଼ିକ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିବିଧ ଉପାୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବାରୁ ଗୋବର କିମ୍ୱା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜୈବ ଓ ରାସାୟନିକ ସାର ପ୍ରୟୋଗ ସମ୍ଭବ ହୋଇନଥାଏ । ଏହାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ପରୀକ୍ଷଣ ମହେନ୍ଦ୍ରଗଡ଼, ଛେଳିଗଡ଼ ଗ୍ରାମରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଏଥିରେ ହ୍ୟୁମିକ୍ ଏସିଡ୍ (Earth) ଜଳାଶୟରେ ପ୍ରୟୋଗ କରାଯିବା ସାଙ୍ଗକୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଅନୁମୋଦିତ କୌଶଳ ଅବଲମ୍ୱନ କରି ମାଛ ଚାଷ କରାଯାଇଅଛି । ଏଥିରେ ପ୍ଲାଙ୍କଟନ୍ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସାଙ୍ଗକୁ ମାଛର ଶାରୀରିକ ବୃଦ୍ଧିହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଛି । ପୋଖରୀ ପାଣିର ସ୍ୱଚ୍ଛତା ୬୫ ସେମିରୁ ହ୍ରାସ ପାଇ ୩୦ ସେମି ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିଛି । ଏଣୁ ସାର୍ବଜନୀନ ପୋଖରୀ ଗୁଡ଼ିକରେ ହ୍ୟୁମିକ୍ ଏସିଡ୍ ବ୍ୟବହାର କରି ପ୍ରାକୃତିକ ଖାଦ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସହ ମାଛ ଅମଳ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇପାରିବ ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ, କୃଷକ ଓ କୃଷିଜୀବୀ ମହିଳାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 'ଗିରିରାଜ' କୁକୁଡ଼ା ପାଳନ

ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାର ଅଧିକାଂଶ ଚାଷୀ କ୍ଷୁଦ୍ର ଓ ନାମମାତ୍ର ଶ୍ରେଣୀର ଏବଂ ଏହି ସ୍ୱଳ୍ପ ଜମିରୁ ଉପାର୍ଜିତ ଅର୍ଥରୁ ପରିବାର ଭରଣ ପୋଷଣ କରିବା କଷ୍ଟକର । ଏହାକୁ ଲକ୍ଷ ରଖି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଲୁବୁର୍‌ସିଂ ଓ ମକାପଦା ଗ୍ରାମରେ ୧୫ ଜଣ କୃଷକ ଓ କୃଷିଜୀବୀ ମହିଳା ମାନଙ୍କୁ ୨୧ ଦିନର ଟୀକାଯୁକ୍ତ ଗିରିରାଜ କୁକୁଡ଼ା ଆବଶ୍ୟକୀୟ ତାଲିମ ସହ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ହାରାହାରି ୧୫୦ ଗ୍ରାମର କୁକୁଡ଼ା ୨ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ୧ କି.ଗ୍ରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଢ଼ିପାରିବା ଦେଖି ଚାଷୀଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ ଖେଳି ଯାଇଛି ।

ମହିଳା ଚାଷୀଙ୍କ ଶ୍ରମ ଲାଘବ ପାଇଁ ମକାଛଡ଼ା ଯନ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାର

ଗଜପତି ଜିଲ୍ଲାରେ ମକାଚାଷର ବହୁଳ ପ୍ରସାର ହେତୁ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମହିଳା ଚାଷୀମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ହାତରେ ମକାମଞ୍ଜି ଛଡ଼ାଇ ବଜାରକୁ ଦେଉଛନ୍ତି । ହାତରେ ମଞ୍ଜି ଛଡ଼ାଇବା ହେତୁ ସେମାନେ ହାତ ନଖ ଏବଂ ଆଙ୍ଗୁଳିରେ କ୍ଷତ ଜନିତ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ଲୁହୁରୁସିଂ, ଶବରପଲ୍ଲୀ, କଙ୍କଡ଼ାଗୁଡ଼ା ଗ୍ରାମର କେତେକ ମହିଳା ଚାଷୀଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ସହଜ ହସ୍ତ ଚାଳିତ ମକାମଞ୍ଜି ଛଡ଼ାଇବା ଯନ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଯନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ଘଣ୍ଟାକୁ ୨୦ କି.ଗ୍ରା. ମଞ୍ଜି ଛଡ଼ାଯାଇପାରୁଥିବା ବେଳେ ହାତରେ ତାହା ୨-୩ କି.ଗ୍ରା. ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହୁଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ମହିଳା ମାନେ ଅତି ସହଜରେ ଅବସର ସମୟରେ ମକାରୁ ଅଧିକ ମଞ୍ଜି ଛଡ଼ାଇ ପାରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କର ସମୟ ସଞ୍ଚିତ ହେବା ସାଙ୍ଗକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ପାଉଛି । ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଧନ୍ଦା ଏବଂ ଘର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ସମୟ ନିୟୋଜନ କରିପାରୁଛନ୍ତି ।

ଦକ୍ଷତା ଭିତ୍ତିକ ତାଲିମ ଶିବିର

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ ଗୋଷାଣି ବ୍ଲକ ଠାରେ ଅଙ୍ଗୁଳିକା ମାଛ ଯାଆଁଳ ଉତ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ଏକ ଦକ୍ଷତା ଭିତ୍ତିକ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଏଥିରେ ଗୋଷାଣୀ ବ୍ଲକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀ ଲଳିତ କୁମାର କହଁର ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇ ଚାଷୀଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲେ । କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ମତ୍ସ୍ୟ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଓ ଜିଲ୍ଲା ମତ୍ସ୍ୟ ବିଭାଗର ବରିଷ୍ଠ ଅଧିକାରୀ ବୃନ୍ଦ ମତ୍ସ୍ୟ ଚାଷୀଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦେଇଥିଲେ ।

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ତରଫରୁ କୃଷିଜୀବୀ ମହିଳା ମାନଙ୍କ ନିମିତ୍ତ ଟମାଟ, କଞ୍ଚାଲଙ୍କା, ଛତୁ, ପିଜୁଳୀ ଇତ୍ୟାଦି ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।ଏଥିରେ ଆଖପାଖ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମରୁ ମହିଳା ଚାଷୀ ଓ ମହିଳା ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ମହିଳା ବୈଜ୍ଞାନିକା ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ ।

ବିଶ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ଦିବସ ଓ କୃଷିଜୀବୀ ମହିଳା ଦିବସ ପାଳନ

କୃଷି ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା, ଏହାର ଭୂମିକା ଓ ସଶକ୍ତିକରଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରି ରା.ଉଦୟଗିରି ବ୍ଲକର ସିଆଳଲଟି ଗ୍ରାମରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ତା. ୧୬.୧୦.୨୦୧୨ ରିଖରେ ବିଶ୍ୱ ଖାଦ୍ୟ ଦିବସ ପାଳନ ହୋଇଥିଲା । ଆୟୋଜିତ ଉତ୍ସବରେ ଆଖପାଖ ଗ୍ରାମର ୫୦ ଜଣ ପୁରୁଷ ଓ ମହିଳା ଚାଷୀ ଯୋଗଦାନ କରି ଆଲୋଚନାରେ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କୃଷି ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା, ଖାଦ୍ୟ ଓ ପୁଷ୍ଟି ନିରାପତ୍ତା ଉପରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା ।

ସେହିପରି କୃଷିଜୀବୀ ମହିଳା ଦିବସ ପାଳନ ଉପଲକ୍ଷେ ଶବରପଲ୍ଲୀ ଗ୍ରାମରେ ୦୪.୧୨.୨୦୧୨ ତାରିଖରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମହିଳାଚାଷୀ ଓ ସ୍ୱୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଫସଲରେ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ପାଇଁ ଉନ୍ନତ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ, ମୂଲ୍ୟଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତି, ଶ୍ରମ ଲାଘବ ନିମିତ୍ତ ଉନ୍ନତ କୃଷି ଯନ୍ତ୍ରପାତିର ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ସର୍ବୋପରି ଜୈବ ବିବିଧତାର ସଂରକ୍ଷଣ ଉପରେ ବିଷଦ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂପ୍ରସାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି ନିଜସ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିବା ସହ କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜିଲ୍ଲାର କୃଷି ଓ ଆନୁସାଙ୍ଗିକ କୃଷି ବିଭାଗର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ଉଚିତ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରଦାନ କରିଆସିଛି ।

ପୂର୍ବ ଭାରତରେ ପ୍ରଚଳିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ସବୁଜ ବିପ୍ଳବ (BGREI - II) କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଜିଲ୍ଲାର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ଲକ୍‌ରେ କୃଷି ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟୋଜିତ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର ବୈଜ୍ଞାନିକଗଣ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ଧାନଚାଷୀ ମାନଙ୍କୁ ସମୟୋଚିତ ବିଜ୍ଞାନ ଅନୁମୋଦିତ ପରାମର୍ଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ମଧ୍ୟରେ ୭୦ଟି ଗ୍ରାମର ମୋଟ ୮୨୦ ହେକ୍ଟର ଧାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କ୍ଷେତ୍ର ବୁଲି ଚାଷୀଙ୍କୁ ଉଚିତ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ନାବାର୍ଡ଼ ଓ ସମନ୍ୱିତ ମହିଳା ବିକାଶ ନାମକ ଏକ ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ମିଳିତ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଆୟୋଜିତ ୫ଟି ମହିଳା କୃଷକ କ୍ଲବର ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଗୋଷାଣି ବ୍ଲକ୍ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୋବରା ଗ୍ରାମରେ ତା ୧୪.୧୨.୨୦୧୨ ରିଖ ଦିନ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସଂଯୋଜିକ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ରୂପେ ଯୋଗଦାନ ଦେଇ ପ୍ରଦୀପ ପ୍ରଜ୍ୱଳନ କରିବା ସହ ଉପସ୍ଥିତ କୃଷିଜୀବୀ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ କୃଷି ଓ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବା ପାଇଁ ବହୁ ଉପାଦେୟ ବିଷୟ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

ତା ୧୧.୧୦.୨୦୧୨ ରିଖ ଦିନ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀ କକ୍ଷରେ ଜିଲ୍ଲା କୃଷି ବିଭାଗ ତରଫରୁ ଆୟୋଜିତ ରବି ଫସଲ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଷ୍ଟ୍ରାଟେଜି ମିଟିଂରେ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ଅଧକ୍ଷା ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରି ନିଜ କେନ୍ଦ୍ରର ରବି ଋତୁ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଖସଡ଼ା ଉପସ୍ଥିତ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

ତା ୨୧.୧୨.୨୦୧୨ ରିଖ ଦିନ ଚନ୍ଦ୍ରଗିରି ଠାରେ ଓଡ଼ିଶା ଆଦିବାସୀ ସଶକ୍ତିକରଣ ଓ ଜୀବୀକା ନିର୍ବାହ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ OTELP ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ଶିବିରରେ ଯୋଗଦାନ କରି ଉପସ୍ଥିତ ଚାଷୀଙ୍କୁ କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ରର ଅଧକ୍ଷା ଡଃ. ସୁସ୍ମିତା ମହାନ୍ତି ଡ଼ାଲି ଜାତୀୟ ଫସଲର ପରିଚାଳନା ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ବିଷଦ୍ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରକାଶକ ଓ ମୁଖ୍ୟ ସଂପାଦକ : ଡ଼. ସୁସ୍ମିତା ମହାନ୍ତି
ସଂପାଦକ : ଶ୍ରୀ ମନୋଜ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ
ସଂପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ : ଶ୍ରୀ ସନ୍ଦୀପ ମହାନ୍ତି
: ଶ୍ରୀମତୀ ଅନୁପମା ସାମଲ

ଯୋଗାଯୋଗ
କୃଷି ବିଜ୍ଞାନ କେନ୍ଦ୍ର, ଗଜପତି, ରା.ଉଦୟଗିରି - ୭୬୧୦୧୬
ଦୂରଭାଷ : ୦୬୮୧୫ - ୨୪୦୩୬୨
Email : gajapatikvk@yahoo.co.in
kvkgajapati@gmail.co.in
www.kvkgajapatizpdvll.org